

med Lønsatserne, at Lønskruen er blevet drejet for kraftigt — det vil antageligt de allerfleste erkende, selv om de hører til andre Partier end jeg.

De Ord, den ærede Ordfører for Socialdemokratiet saa stærkt fæstnede sig ved, og som var udtalte af Arbejdsgiverforeningens Formand, lød saaledes: at Arbejdslønnen nu ikke vilde blive forhøjet, koste, hvad det koste vilde, og af gode Grunde, fordi Industrien er saaledes stillet, at der ikke kan betales højere Løn. Jeg har været til Møder, hvor det blev sagt — og jeg anser det for givet, at der stod Mænd bagved Ordene —, at det ikke var for at gaa imod Arbejderne, men at Forholdene laa saaledes, at den mindste Smule Fordyrelse pr. Enhed, pr. Time, vilde medføre, at Arbejdsgiverne maatte lukke, og at deres Tab ved at lukke blev mindre end ved at betale selv en lidt forhøjet Løn. Naar det siges af Mænd, som staar i Spidsen for meget store Virksomheder — og vi har dog selv nogen Erfaring for, hvorledes Forholdene er —, synes jeg, at det vilde være heldigst, om der fra ansvarsbevist Side taltes om denne Sag paa en saadan Maade, at der ikke skete en Opagitering mod Forhold, som vi nødtvungent maa finde os i. Vi har jo ingen Monopolstilling i Danmark, vi har ikke Kul, ikke naturlige Rigdomme, vi har Arbejdet og den gode Udførelse af et Arbejde. I en god Tid kan Lønnen skrues op, da kan der faas en god Fortjeneste baade for Arbejdere og Arbejdsgivere, men der kan komme Tider, hvor — hvis vi ikke vil ligge helt brak, og det kan Samfundet jo ikke, det kan vi i alt Fald ikke komme igennem med — begge Parter, saavel Arbejdere som Arbejdsgivere, maa tage Sagen saaledes, at de sætter Tæring efter Næring; og maa finde sig i andre Forhold end dem, vi har arbejdet under i de sidste Aaringer.

Røde: Der er ingen Tvivl om, at de Partier, som tilsammen har et Flertal i den høje Rigsdag, og de Mænd, der leder den nuværende Regering, har følt sig i særlig Grad baade som kaldede og som udvalgte til at styre Landet. Jeg tror, det er værd at erindre dette, naar Tidens mørke Vanskeligheder efterhaanden melder sig: de har følt sig kaldede og udvalgte. Oprindelsen til dette Ministerium er jo ikke den naturlige Udviklings Forløb og Resultat, men det er en veritabel Konspiration, saaledes som man ikke har kendt den i vor Politik siden Kabinetets-

regimentets Dage, en veritabel Konspiration, som hverken savnede hemmelige Aftenmøder, Udsendinge over Landegrænsen frem og tilbage, skønne Damer, Forrædere i een Lejr, overhovedet alt, hvad der hørte til en Sammensværgelse. Dernæst var dette Aars Valg ført med den udtrykkelig udtalte Hensigt at skaffe de nye Mænd, de udvalgte og kaldede, et fast Flertal ved at føre Valgene frem i et saa hastigt Tempo, at man indenfor Vælgerbefolkningen ikke fik Tid til at besinde sig. Et af Regeringens Organer, et af dem, der skriver i den moderateste Form, „Berlingske Tidende“, har fundet et meget drastisk og træffende Udtryk for den Taktik, som bar Regeringens Valgudskrivning i Aar. Forud for Septembervalgene skrev „Berlingske Tidende“ med et Udtryk, hentet fra de moderne Boksekampe, at Valgene skulde virke som et uafbrudt Slag i et stadig mere fortunlet Ansigt. Billedet er særdeles drastisk og valgt med Smag for, hvad Tiden sætter Pris paa, men det viste sig jo, da man naaede til Septembervalgene, at til den Kraftudfoldelse, som havde været til Stede i April og Juli, kunde Konstitutionen ikke holde, der mærkedes allerede Tegn til Udpumpning. Man havde jo ikke anset det for muligt at slaa Socialdemokratiet til Krøbling, men havde lagt hele Vægten paa at nedkæmpe — for at blive i det samme Sprog — det radikale Venstre, men saa viste Valgene i September, at det radikale Venstre stod fremdeles paa sine Ben og endogsaa var i Stand til at gøre et Kontraststød, at det overhovedet viste et Ansigt, som ikke behagede Regeringspartiets Presse.

Midlet til at gennemføre denne Sommers drastiske Valgkamp var at holde de to Partier, Venstre og de Konservative, saa tæt som muligt sammen i een fælles Kamp, og Arbejdet herpaa voldte heller ingen Vanskelighed før lige i allersidste Øjeblik her i Hovedstaden, hvor Venstrelistens Valgruppe viste en mærkelig Mangel paa Forstaaelse af den Situation, som da havde vedværet, og vægrede sig ved at stemme paa en konservativ Mand. Det er bekendt, at der maatte 3 Ministres Anstrengelser og Arbejde gennem en hel Nat til for at indprente Venstremændene, hvad deres Pligt var. Men, end ikke dette nyttede; jeg har forstaaet, at det unormale Følelsesliv, som viste sig hos Venstrelistens Mænd ved den Lejlighed, maatte man have fremragende kirurgisk Bistand til at bortoperere. Men Helbredelsen kom for sent, saa at Venstre vel